

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

Consid. 1. De fine hominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

fito illum, quem jam descripsi in actionibus suis, quas altissimo charitatis sine dirigebat, usque ad mortem (quam anno post sanctissimè obiit) cursum tenuit: aliorum verba, contemptusque uni Deo placere studens semper flocci fecit, bis quotidie se flagellis verberavit, **p**aris, dum ægrotis inferuis ad exemplum S. Catharinæ Senensis aliorumque, ex ulcere manans sorbuit, ita sui domina, ut nihil cum anxietate expeteret, nihil cum animi perturbatione pertimesceret, imò in rebus adversis, injuriis, & afflictationibus verbo vel facto irrogatis gestiret præ latitia, & majores optaret.

9.
Per exercitia
con-
versã.

In ultimo morbo diem illum benedixit, qui ad exercitia facienda secesserat, quòd tum demùm clariùs perspiceret, quantos inde fructus collegisset, addebat, si sanitati redderetur, se mensibus singulis illa repetere, ac iterare velle: obiit denique sanctissimè, & tum beneficiis in aliquas sanctimonialia ex eorum voto collatis, tum cælesti revelatione Virgini sanctissimæ facta cognitum est, quàm eximia in cælis beatitate fruereetur, ut meritò de illa dici possit: Consummata in brevi explevit tempora multa.

Hæc ex opusculis P. Nicolai Lancitij, qui dictæ Virgini exercitia distribuit, & morienti adfuit;

quæ fusiùs descripta apud ipsum reperies opusc. spirituali de recollectione octiduana cap. 22. tomo ejus primo.

CONSIDERATIO I.

De fine hominis.

Vltimus proculdubio finis hominis, & totius simul universi Deus est: qui propter se ipsum omnia operatus est, nec supra se habuit, quod respiceret, nec infra, quo subsisteret: cujus nutu res omnes, & totius universi constat imperium; imperij verò terminus est rerù omnium complexio & sine termino æternitas. Jam vide quomodo nominatim erga hominem se habeat, quem creat, ut ait S. Bernardus, ad se participandum, afficit ad appetendum, dilatat ad capiendum, justificat ad promerendum, accendit ad zelum, fecundat ad fructum, dirigit ad æquitatem, format ad benevolentiam, moderatur ad sapientiam, roborat ad virtutem, visitat ad consolationem, illuminat ad cognitionem, perpetuat ad immortalitatem, implet ad felicitatem, circumdat ad securitatem: quem quæso nobiliorem finem, sed & fructuosiore ac feliciorum optare posset vilis homuncio? Cogita quæso te cereum esse manu Dei formatum, qui ad ejus

I.
Omnia
propter se
fecit Deus.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

2.
Homo ce-
reus in di-

Tt gloriam

vino cul-
tu consu-
medus.

gloriam in hac vita consumendus
lis, & gaude, si hunc finem pro-
ximum ejus beneficio assequaris,
ut ad ultimum deinde, qui in Dei
possessione interminabili consi-
stet, post hujus vitæ decursum
proveharis.

Hunc utrumque finem cum
ordine unius ad alterum comple-
xus est, in Exercitiorum suorum
fundamento S. P. N. Ignatius his
verbis: Creatus est homo ad hunc
finem, ut Dominum Deum suum
laudet, ac revereatur, ei que ser-
viens tandem salvus fiat. Finis vitæ
est laus, reverentia & servitus Dei;
finis patriæ, est salus æterna, quæ
in Dei possessione & fruitione
consistit: uterque est perfectio
hominis, alter incompleta, in
quantum viatorem perfectum
constituit; alter completa homi-
nem in comprehensoris statu,
omnibus bonis beans atque per-
ficiens.

3.
Qui per-
fecti di-
cendi.

De verbis
appli. serm.
15.

Ita S. Augustinus perfectos &
non perfectos ex mente Aposto-
li appellari posse, & verè esse ex-
istimat: perfecti, inquit, viatores,
non perfecti possessores: perfe-
cti viatores sunt, qui in via bene
ambulant. Quid est ambulare?
proficere: semper tibi displiciat,
quod es, si vis pervenire ad id
quod nondum es: semper adde,
semper ambula: nam, ut ait alibi,
perfectum viatorè possumus di-
cere, cujus bene promovetur ac-

cessio, quamvis non perficiatur
nisi fuerit facta perventio. S. Ber-
nardum si audimus, perfecta eo-
rum quæ retro sunt oblivio, &
perfecta in anteriora extensio, ip-
sa est hominis justii in hac vita
perfectio.

Omnes Patres omnia ex majo-
ri minorivè ad hunc finem accel-
sione hominis perfectionem &
felicitatem (quod etiam apud E-
thnicos Philosophos locum ha-
buit) metiendam existimant. Cæ-
lius Rhodiginus Plotini Philoso-
phi ad extremum vitæ morbo la-
borantis verba, auribus litteris, vel
si quid auris pretiosius, ascri-
benda arbitratur: ad eum cum
Eustachius invifendum venisset,
Adhuc, inquit, te expecto, atq;
equidem jam admitor, quod in
nobis divinam est, ad divinum
ipsum, quod viget in universo,
redigere. Præter hoc ita cæ-
tera despiciebar; ut animam
in corpore re tam despiciabili
velut alligatam detineri pude-
ret, ac proinde quibus esset or-
tus parentibus, quavè patriam,
nunquam æquo animo narrasse;
cumque Ammonius ejus discipu-
lus obsecraret, ut imaginem sui à
pictoribus aut plastris exprimi
permitteret, omnino abnuisse.
Quasi verò, inquit, non satis sit
hanc imaginem, quam natura no-
bis circumdedit tam, diu tulisse, ut
etiam posteris spectaculo sit relin-
ctiam

quenda. Sed magnificentius illo locutus mihi videtur in hac materia Seneca: Non quæram quis sit artifex hujus mundi? Quæ ratione tanta magnitudo in legem, & ordinem venerit? non quæram unde descenderim? quò hinc iturus sim? quæ sedes expectet animam solutam legibus servitutis humanæ? veras me cælo interesse? jubes me vivere capite demisso? major sum, & ad majora genitus.

Epist. 65.

Finis ergo noster Deus est, ad quem ait S. Bernardus non omnes uniformiter gradiuntur: quidam enim passu, sicut illi qui terrenorum curis impliciti, vix aliquando respirant, ut Domini recordentur: quidam modesto incessu, sicut hi, qui servitio Dei mancipati, Deo quidem serviunt, tamen erga seiplos indulgentiores existunt: alij veloci, id est rapido cursu, sicut hi, qui super carne sua se intuentes celeriter proficiscuntur ad Deum, hoc solummodò cupientes in pace quiescere in idipsum. Quàm felices hi, quibus meritò dicitur à Psal- mista: *Latetur cor quærentium Dominum, quærite Dominum, & confirmamini; quærite faciem ejus semper.* Quæramus veraciter, quæramus frequenter, quæramus perseveranter, ut nec pro illo quæramus aliud, nec cum illo aliud, sed nec ab illo ad aliud convertamur

Serm. 2. ad Fred.

facilius enim est cælum, & terram transire, quàm, ut sic quærens non inveniat, sic petens non accipiat, sic pulsanti non aperiat.

In hanc eandem sententiã Abbas Moyses duplicem finem eligit ex verbis istis Apostoli, *Habentes fructum vestrum in sanctificatione, finem verò vitam æternam:* scopus inquit est puritas cordis, quam sanctificationem appellavit, sine qua prædictus finis non poterit apprehendi: ad illam ultimè, ad hanc proximè defigendus est nostræ directionis obtutus, quò velut ad certam lineam cursus rectissimus dirigatur; ab hac si oculus mentis aliquando deflexerit, rursus ad illam revocandus, ut ad illam velut ad quandam normam rectissimè corrigatur.

Cassianus collat. 5. finis hominis duplex ex judicio Moysis.

Permitte ergo ut te verbis S. Augustini, ad quærendum Deum, tanquam summum bonum exhorter, quando ad hunc finem in hunc te secessum, abdidisti. Summum bonum tuum quære, ò anima: est enim bonum alteri, & omnes creaturæ habent aliquod bonum suum, integritatis suæ, & perfectionis suæ: interest quid cuique rei imperfectæ necessarium sit, ut perficiatur: quære tuum bonum; nemo bonus, nisi unus Deus: summum bonum hoc est bonum tuum: quid ergo

In Psalm. 102.

T t 2 deest,

6. deest, cui summum Bonum bonum est? Sūt inferiora bona, quæ aliis & aliis bona sunt: pecori quid bonum est, nisi implere ventrem, carere indigentia, dormire, gestire, sanum esse, generare: bonum est illi, & usque ad modum quandam habet boni sui mensuram tributam & concessam ab omnium creatore Deo. Tale tu bonum quæris? dat & hoc Deus: sed noli solum quærere: cohæres Christi, quid gaudes, quia socius es pecori? erige spem tuam ad bonum honorum omnium: ipse erit bonum tuum, à quo tu in genere tuo factus es bonus, & omnia in suo genere facta sunt bona.

CONSID. II.

De medijs ad hunc finem à Deo homini liberaliter concessis.

I. **D**E illis ita loquitur S. Pater: Reliqua supra terram sita creata sunt hominis ipsius causa, ut cum ad finem creationis suæ proficendum juvent unde sequitur utendum illis, vel abstinendum eatenus esse, quatenus ad profecutionem, finis vel conferunt, vel obsunt. S. Augustinus Deum in Soliloquijs suis alloquens: Exteriora, inquit, pro corpore creasti, corpus pro anima, animam pro te, ut tibi soli

ferviret, tibi soli vacaret, possidens te ad solatium, cætera ad servitium: ex quibus sequitur res corporis ad altiorem finem dirigendas; neque tam assentiendum Salomoni, qui Deum rogabat ne paupertatem; nec divitias daret, sed dumtaxat victui necessaria; quàm animo ad utrumque parato cum S. Paulo dicendum *Scio abundare, & penuriam pati*; scio non ex me; sed Deo intus me docente didici, in quibus sum sufficiens esse: ubique & in omnibus institutus sum ab eodem magistro, ut omnibus occurrentibus utar ad finem mihi à Deo constitutum. Multum hoc æstimat S. Thomas commentario in hunc locum, quia nihil æquè demonstrat, inquit, mentem hominis perfecti, quàm quòd sciat uti quolibet statu: sicut enim est bonus dux, qui in quolibet exercitu operatur secundum exigentiam ejus, & corarius, qui ex quolibet corio facit optimos sotulares, sic ille perfectus, qui scit uti quolibet statu, ut in magno non elevetur, & in minimo non deiciatur; ad hanc perfectionem conniti nos oportet, si in usu mediorum ad finem æternum aberrare nolimus.

Media enim quæ nobis ministrat Deus, alia ex ejus voluntate velut è bonorum perenni fonte in nos immerentes profluunt, neque à nostro assensu usu-

Quod hominum bonum, & quod brutorum.

Prov. 30.

Philipp. 4.

2. Quis perfectus.

3. Dei liberalitas.